
Ometi po starem

MARJANA AHAČIČ

V Kvandrovi hiši v Mošnjah so konec februarja pripravili praktični del delavnice sanacije apnenih ometov, ki so jo v okviru projekta Šola prenove organizirali Zavod za varstvo kulturne dediščine, Združenje zgodovinskih mest Slovenije, Fakulteta za arhitekturo Univerze v Ljubljani in Srednja gradbena, geodetska in okoljevarstvena šola Ljubljana. »Življenje v stari, lepo obnovljeni hiši je prav gotovo žlahtnejše, toplejše in bolj zdravo kot v novi, neprodušno zaprti hiši,« je poudaril mojster Milan Omeragić iz Kočna pri Zgornji Polskavi, eden od udeležencev šole sanacije apnenih ometov, ki so jo v okviru Šole prenove pripravili v Kvandrovi hiši v Mošnjah. Kot pravi, ima veliko izkušenj z obnovami starih hiš – tako kot njegovi kolegi Franci Andrejčič iz Škocjana na Dolenjskem, Leon Grča iz Notranjih Goric in Matic Sedej iz Idrije – pa so se vseeno na delavnicah naučili veliko novega.

Milan Omeragić, Franci Andrejčič, Leon Grča in Matic Sedej pred Kvandrovo hišo v Mošnjah

»Po naših izkušnjah je več kot polovica prenov starih stavb narejena slabo. Na hitro in brez znanja, z željo, da bi bilo čim manj stroškov. Potem je pa vse narobe. Saj mnogi niti tega ne vedo, da cement ni za stare hiše, ker veže nase vlago. Za stare objekte potrebujemo le pesek, žgano apno in vodo,« je bil odločen Franci Andrej-

čič, medtem ko je zaključeval eno od sten v veži tristo let stare Kvandrove hiše v Mošnjah. Hiša je preživela nemški požig vasi med drugo svetovno vojno in zdaj kot del arheološke poti Villa Rustica predstavlja značilnosti 18. in 19. stoletja. Že kakih štirideset let je prazna, lastniki pa bi jo radi z obnovo zavarovali pred propadom.